

Zasavski udarnik

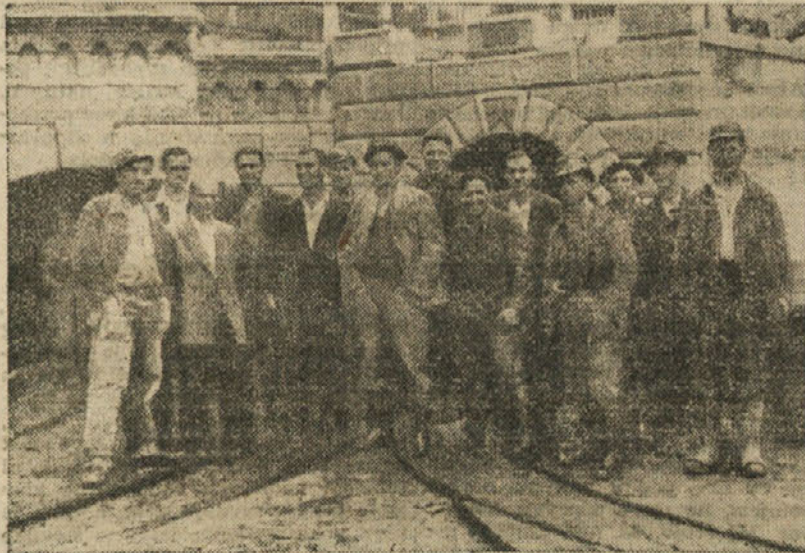
★ Glasilo Osvobodilne fronte okraja Trbovlje ★

Leto I.

Trbovlje, 9. julija 1948

Štev. 19.

Pred kongresom KPJ Rudarji obrata Kotredež izpolnjujejo obveze v čast V. kongresu KPJ

Skupina rudarjev obrata Kotredež, ki izpolnjuje obveze v čast V. kongresu KPJ

Rudarji obrata Kotredež v rudniku Zagorje izpolnjujejo obveznosti, ki so si jih zadali v čast V. kongresu KPJ na ta način, da so se najboljši aktivisti odločili, da do 21. julija izven delovnega časa nakopljejo 500 ton premoga. Skupine delavcev v kateri so se zbrali najboljši, so poleg svojega delovnega časa delale še po štiri ure in dosedaj nakopale 301 tona premoga. Do 21. julija pa bodo izvršili še ostalo, kar so si zadali. Zaradi njihove izredne požrtvovalnosti in ljubezni do domovine in partije dajejo s tem naj-

lepši odgovor na vse neupravičene očitke proti našemu najvišjemu vodstvu CK KPJ. S prekurnim delom na prostovoljni bazi pa so tudi pripomogli, da je obrat Kotredež dosegel mesečni plan za mesec junij in ga presegel za 2,1%. Izpolnjevanje obveznosti rudarjev obrata Kotredež naj služi vsem ostalim obratom in delovnim kolektivom za vzgled, da do 21. julija izpolnijo zadnje obveznosti. To bo obenem najlepše darilo in priznanje CK KPJ.

s tov. Titom na čelu, ki sa nam dala v vsaki borbi tako silno orožje, da smo zmagali, smo globoko uverjeni, da premagamo vse težave samo z novimi dokazi. Zato podvojimo sile v borbi za plan, za ljudsko posojilo, za gradnjo združenih domov, kar nam vse vzgaja nove kadre, predane marxizmu-leninizmu.

To odločno stališče KP v našem okraju so ugotovili člani okrajnega mitaja KPS neposredno na terenu in ga izmajašno ponovno na svoji današnji seji.

Trbovlje, 2. julija 1948

Okrajni komite KPS Trbovlje

Čudno tekmovanje

Z ozirom na to, da je danes tekmovanje v največjem razmahu, sta si tudi v Zagorju napovedala dva stavbena oddelka tekmovanje in to čudno tekmovanje.

Ko greš po cesti, ki vodi na železniško postajo, vidiš na lesnem izkladišču dva velika kupa zmetane opeke in takoj na prvi pogled ti je jasno vkljub temu, da niso delavci pri delu, da sta tukaj tekmovala gradbeno podjetje Zidar in stavbeni oddelek

Sklepi I. kongresa Zveze borcev NOV Slovenije

1. Zveza borcev NOV Slovenije bo z vsemi silami razvijala in utrjevala Osvobodilno fronto in bo kot njen sestavni del stopala v prvih vrstah borbe za izpolnitev petletnega plana. Borci NOV bomo pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije z vso odločnostjo nadaljevali borbo za izgradnjo socializma, borbo proti kapitalističnim elementom v našem gospodarstvu, proti agentom inozemskih imperialističnih sovražnikov in proti sovražnim idejnim vplivom v našem političnem in kulturnem življenju.

2. Naša Zveza bo v duhu svetlih tradicij osvobodilne borbe vzgajala ljudske množice, predvsem mladino in bo pri delu za izgradnjo socializma na primerih junaštva in plemenite domovinske ljubezni iz osvobodilne vojne dvigala patriotizem naših delovnih množic. Zvesbo bo osvobodilno in edinstvo jugoslovanskih narodov, ki je bilo v oboroženi borbi skovano in potrjeno s krvjo. Skrbela bo, da se ohranijo vsa izročila in vsi dokumenti iz osvobodilne borbe, da se ocvajajo spomini na partizanstvo, da se obogati proučevanje osvobodilne borbe v znanosti in umetnosti. Gojila bo tesno povezanost s partizanskimi kraji in tovarištvom borcev NOV, kakor je bilo skovano v skupnem trpljenju in skupnih zmagah.

3. Zveza borcev bo nenehno razvijala ljubezen in tesno povezanost ljudstva z njegovo slavno Jugoslovansko armado, ki je ponos naše domovine in garancija njenega svobodnega neodvisnega razvoja. Borci NOV bodo s sodelovanjem pri predvojaški vzgoji mladine pomagali utrjevati obrambno silo našega ljudstva.

4. Zveza borcev bo vložila vse sile v pomoč ljudski oblasti, za okrepitev njene demokratičnosti in za izvedbo njenih nalog pri zgradnji socializma. Tako pri delu za dvig industrijske proizvodnje, z udarništvom in novatorstvom, s štednjo in izboljšanjem kvalitete proizvodov, kakor v delu za socialistično rekonstrukcijo kmetijstva, za razvoj kmetijskih zadrug in organizacijo borbe za večji donos v kmetijstvu, bo Zveza borcev med svojimi člani in med širokimi ljudskimi množicami razvijala duha požrtvovalnega dela za skupnost, za dvig blaginje naših delovnih ljudi.

5. Predstavniki borcev NOV Slovenije v imenu vseh svojih bojnih tovarišev in v imenu vseh žrtev, ki so jih dali jugoslovanski narodi v borbi proti fašizmu, odločno protestiramo proti nasilju nad našimi brati koroškimi in primorskimi Slovenci, ki so se skupno z nami junaško borili proti fašizmu za svojo osvoboditev. Protestiramo proti temu, da jim danes imperialistični krogi odrekajo pravico do združitve z ostalimi brati v Jugoslaviji, da jih celo preganjajo, obsojajo in zapirajo zaradi njihovega anti-fašističnega prepričanja ter ščuvajo in vzpodbujajo proti njim fašiste in nacistične elemente.

6. Prvi kongres Zveze borcev Slovenije odločno protestira proti delovanju sovražnikov miru in izzivanju nove vojne. Kongres obsoja zločinske napade ameriških imperialistov in njihovih satelitov na svobodo in neodvisnost narodov, obsoja oboroženo, krvavo nasilje nad svobodoljubnimi gibanji. Prvi kongres Zveze borcev NOV Slovenije poziva vse napredne in človečanske sile v svetu v borbo proti novemu fašizmu, v obrambo miru, napredka in demokracije, v borbo za prijateljske in enakopravne odnose med narodi, za vse ono, za kar smo se borili in dajali tako velike žrtve v drugi svetovni vojni.

Prvi kongres Zveze borcev NOV Slovenije

Do 5. julija je bilo vpisano v trboveljskem okraju 7,872.000 din ljudskega posojila

Vpis ljudskega posojila petletnega plana je zadobil širok cele države velik razmah. Vpisovali so delavci, kmetje, namesčenci in mladina, ki so v vsej državi v prvih 2 dneh in pol vpisali 2.224.931.000 dinarjev posojila. Številke prvih dni nam dokazujejo veliko ljubezen našega delovnega ljudstva, ki se hodi za izpolnitev plana in ki s podpisom posojila daje odgovor na vse klevete, iznesene proti naši državi, naši Partiji in našemu dragemu maršalu Titu.

Vpis posojila v našem okraju je prvi dan dosegel vsoto 3.500.000 dinarjev, od katerega je največje vsoto vpisalo prebivalstvo Trbovelj 1.342.500 dinarjev, Zagorje 540.000, Hrastnik 931.750, Radeče 86.000. Prvi dan je dosegel lepo vsoto tudi KLO Dol pri Hrastniku 85.000 dinarjev. V kmetijskih predelih je vpis prve dni potekal slabo, kar je pripisati slabi predpripravi. Med delovnimi kolektivi so se prvi dan najbolj odrezali v steklarni Hrastnik in rudarske podružnice. Vpis pa je stalno naraščal, tako da je bilo v soboto vpisanega že 5.792.950 dinarjev. Se vedno so največje vsote dosegli delovni kolektivi. Do ponedeljka opoldan je v okraju Trbovlje vsota narasla na 7.972.000 dinarjev. Vseh

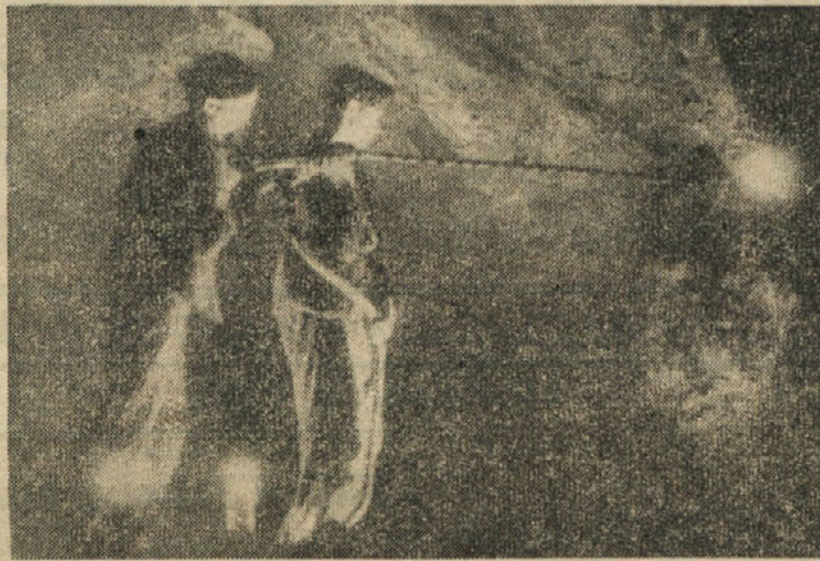
(Nadaljevanje na 2. strani)

Pravilna vzgoja kadrov je najvažnejši problem današnje borbe za izpolnitev plana

Hitri tempo razvoja naše industrije v zvezi z uvedbo planskega gospodarstva in izvajanja naše prve petletke, postavlja pred nas vedno večje naloge v pogledu dviga in vzgoje novih in starih, srednjih in višjih strokovnih kadrov. Da je vprašanje vzgoje novih kadrov problem od katerega pravočasne rešitve zavisi vse nadaljnje izvajanje petletnega plana nam dokazuje pomen, ki ga temu vprašanju posveča najvišje vodstvo naše države. Nešteti govori naših vodilnih državnih, govorijo tov. Tita, tov. Kardelja in Kidriča, objavljeni v dnevnem časopisu nam potrjujejo, da je to osnovno vprašanje ter njegova pravilna rešitev pogoj za uspešno izvedbo ostalih gospodarskih načrtov. Kajti jasno mora biti vsakomur, ki zasleduje razvoj našega gospodarstva v zadnjih letih, da številni objekti, ki so danes v gradnji in ki jih še bomo gradili potrebujejo za svojo dograditev veliko število strokovno izvežbanih moči. Še večje število strokovno izvežbanih moči, pa bodo ti objekti potrebovali, ko bodo dograjeni in bodo pričeli služiti namenu za katerega so grajeni. Če v tem trenutku ne bomo imeli dovolj izvežbanega osebja, bodo vse te stavbe in naprave v njih brez vrednosti ker ne bodo mogle ničesar pripomoči k borbi naših narodov, za gospodarski dvig države.

Ker pa gradimo našo industrijo po točno načrtanem planu, nas take težkote ne morejo in ne smejo zateči nepripravljene saj točno poznamo obseg razvoja in potrebe novonastajajoče industrije. Zato moramo in naša ljudska oblast tudi posveča posebno pozornost vprašanju strokovnih ka-

Bodoči kadri pri delu

drov predvsem tudi zato, ker vemo, da spada ravno proces izgradnje kadrov med najdalgotrajnejše in najtežje procese sploh.

Za vzgojo novih strokovnih kadrov v rudarstvu kot osnovni panogi našega gospodarstva je zvezna Vlada izdala vrsto ukrepov. Med prve spada ustanovitev Rudarskih industrijskih šol, katerih naloga je vzgoja dobrih kvalificiranih delavcev rudarske stroke. V našem bazenu imamo tri Rudarske industrijske šole in sicer v Trbovljah, Zagorju in Hrastniku. Pogoj za sprejem v šolo je uspešno dokončana osnovna šola, da je kandidat star najmanj 14 let, ter da je duševno in telesno zdrav. Šolanje na industrijskih rudarskih šolah traja 3 leta ter se deli v dva dela: teoretični, katerega namen je poglobitev in razširitev splošne izobrazbe ter teoretična izobrazba v rudarski stroki ter praktični del pri katerem se gojenci uvajajo v praktično delo njihovega bodočega poklica, pri čemer jim služi v oporo pridobljeno teoretično znanje. Po uspešno zaključenem šolanju grejo absolventi šole na obrate kot kopaški pomočniki, po enoletni praksi pa so avtomatsko povišani v kopače. V okviru rudarskih industrijskih šol v Trbovljah in Zagorju obstojata kot vzporedna oddelka tudi kovinarski in elektro oddelek, katerih naloga je vzgoja kvalificiranih delavcev kovinske in elektro stroke za potrebe podjetja.

V treh letih obstoja so naše rudarske industrijske šole dosegle že vidne uspehe. Iz začetnih poskusov in težav se postopoma razvijajo v dobro organizirane strokovne šole. Z internatskima provizorijema, ki sta v gradnji v Trbovljah in Zagorju in, ki bosta dokončana do pričetka novega šolskega leta, pa bo omogočen vstop v šolo tudi učencem iz oddaljenih krajev, ki jim sedaj radi perečega stanovanjskega vprašanja to ni bilo mogoče. Z dotokom novih sil bo na ta način tudi omogočena izpolnitev visokega planskega vpisa, ki je predpisan za novo šolsko leto. V prihodnjem letu pa je v programu gradnja novih stavb z vso potrebno opremo modernih industrijskih šol.

Z zaključkom šolskega leta 1947-48 zapuščajo prvi absolventi naše rudarske šole in vstopajo v produkcijo. Njihova naloga je, da bodo s svojim delom praktično dokazali kaj jim je nudila in kaj jim je v pogledu njihove strokovne izobrazbe naučila šola. Posebno pa je še njihova naloga, da prekinjejo s starim mišljenjem, ki še vlada v vrstah naših rudarjev, namreč, da je rudarski poklic zaničevan in manjvreden poklic, za katerega ni potrebna nobena posebna vzgoja. S svojo strokovno sposobnostjo in z lju-

beznijo do svojega poklica bodo na ta način pripomogli k dvigu ugleda celotnega rudarskega poklica.

Absolventom industrijskih šol, ki so pokazali pri zaključnih izpiti posebno znanje in, ki imajo voljo in veselje do nadaljnega študija, pa je z vpisom v

Pravilne norme so predpogoj pravilnega nagrajevanja

Že sama beseda norma nam pove, da je to izraz, s katerim se izraza nekaj normalnega, naravno mogočega. Vse na svetu, bodisi mrtva stvar ali živo bitje, mora imeti pogoje, da lahko obstaja oziroma uspeva. Vsi ti pogoji pa so za vsako stvar normirani. Če niso pogoji, oziroma norma izpolnjeni, ne more uspevati nobena stvar. Mi vemo, da rabi rastlina gotovo količino vode, katero pa ji je narava točno predpisala oziroma normirala. Če tej rastlini prilijemo še malo vode in nudimo še ugodnejše pogoje, bo ta rastlina uspevala še bujnejše. Nesmiselno pa bi bilo, da bi se trudili vsiliti rastlini več vode, kot ji je to predpisala narava, oziroma ji je iz popolnoma naravnih zakonov nemogoče vsrkati. Kot za vsako stvar v naravi, tako je tudi za človeka postavila že narava sama norme. Ena od teh, v kateri so skrite vse ostale norme, je star pregovor, ki pravi: »Brez dela ni jela«.

Če se bomo vsi trudili, delali in dosegali normo, bo naša država in z njo mi vsi, dobro uspevala. Če bomo pa kot rastlini, prilili k našemu delu še malo več volje in zavesti in kot damo rastlini gnojila in sonca, dali delu še boljšo organizacijo in izpopolnitev, bom daj normo ne samo dosegali ampak tudi presejali. S presejanjem pa znatno večamo hitrost, s katero se bližamo našemu cilju — socializmu. V normi so zapolnena prav vsa pri zadevanja nas vseh v borbi za plan, ki je porok za lepšo in boljše bodočnost. Prav toliko, kolikor je plan važen za dosego željenih ciljev, je norma važna za dosego plana. Ker je ravno z besedo norma povedano prav vse, je dolžnost slehernega državljanca, da se z normo čimprej seznanji, jo pravilno razume, upošteva in pošteno izpolnjuje in presega.

Ravno v našem bazenu pa smo že mnogokrat naleteli na ljudi, ki norme sploh ne razumejo, oziroma je nočejo razumeti. Odsek za norme na UZP je pri tolmačenju, ob priliki povišanja nerealno postavljenih norm, naletel na gotovih obratih na očiten odpor, zaradi nerazumevanja istih. Vsak pa, ki normo razume, razume lahko tudi to, da je norma nerealna, če jo ves kolektiv presega za več kot 35%,

delavski tehnikum omogočeno, nadaljnje strokovno izobraževanje.

Delavski tehnikum v Trbovljah, ki bo pričel z rednim poukom 1. septembra letošnjega leta, ima rang srednje strokovne šole. Obsegal bo tri oddelke: rudarski, strojni in elektro oddelek. Pogoj za sprejem je, da je kandidat star najmanj 17 let ter da je kvalificiran delavec v stroki, ki se ji namerava posvetiti. Pri vpisu morajo prijavitelci, izvemši absolvente industrijskih šol, polagati sprejemni izpit. Šolanje traja 3 leta, po uspešno položenem zaključnem diplomskem izpitu pa prejmejo absolventi naslov diplomiranega tehnika. Učencem ki pokažejo izredne uspehe je omogočen nadaljnji študij na tehnični fakulteti. Za kandidate, ki nimajo zadostnega znanja za uspešno položitev sprejemnega izpita obstojajo pripravljalni tečaji, ki jim posredujejo potrebno znanje.

Poleg navedenih dveh ustanov, katerih naloga je redna šolska vzgoja novih, nižjih in srednjih strokovnih kadrov, pa se vrši na naših rudnikih še veliko število različnih strokovnih tečajev, ki omogočajo tistim nekvalificiranim in polkvalificiranim delavcem, ki niso imeli prilike potom redne šolske vzgoje pridobiti potrebno strokovno znanje, pridobitev tega znanja v skrajnem obsegu, ter s tem tudi pridobitev višje kvalifikacije. Večina teh tečajev pa je le prehodnega pomena in bodo prej ali slej ukinjeni, ker je redna pot za pridobitev potrebne strokovne znanja in odgovarjajoče kvalifikacije samo šola.

gotovi pa celo za 80—100%. Poleg nerazumevanja norm, pa je prav pogosto opaziti tudi nespoštovanje in premalo zavesti, norme pošteno izpolnjevati in presejati. Dogodilo se je, računajoč na poštenost in zavednost delavcev, ki so delali po normi, da ni tehnični nadzornik vodil točne kontrole pri izvrševanju dela, ampak je pisal v knjigo lažno javljene številke brezvestnega delavca. Tudi na ta način lahko postane norma »nerealna«, seveda na škodo zavednih delavcev. Vse delavstvo, sindikalni funkcionarji in tehnično vodstvo, naj strogo kontrolirajo dela v normi da se izognemo takšnim in sličnim primerom. Vsi dajmo vso podporo normirancem, da se ta najvažnejša naloga, za pravilen in enakopraven razvoj vsega dobrega za skupnost, čim preje reši in da se čim preje postavijo realne norme, po katerih bo vsak delavec dobil za storjeno delo pošteno plačilo. K. V.

Organizacija agitk

Radi pozitivne kulturne prosvetne dela na gradnji združnih domov je izvršni odbor ljudske prosvete predvidel organiziranje manjših pokretnih kulturno prosvetnih skupin, nazvanih agitke. Naloga agitk je, da s svojim programom dvignejo delovni elan in polet na gradiliščih. Ker se to predvsem potujejoče skupine je potrebno, da je njihova oblika primerna tem zahtevam. To je, da je elastična. Paziti je treba, da vstred tega ne bi trpela kvaliteta programa. Program naj bo pester in revolucionaren, predvsem pa sodoben.

V ilustraciji navedem obliko take ra, harmonikarski zbor, pihalni kvartet, agitke: Okrog 15 članov pevskega zborar recitatorjev in dober referator, ki bo imel pred nastopom aktualen referat.

Naša naloga je, da takoj pristopimo k formiranju teh agitk. Če jih pa že imamo, je naša naloga, da jih učvrstimo in jim damo globoko politično vsebino. Vinko T.

Vsak obrat

in vsaka vas

mora imeti

dopisnika za

»Zasavskega udarnika«

Bodoče naloge in razvoj ekonomije Zasavskih premogovnikov

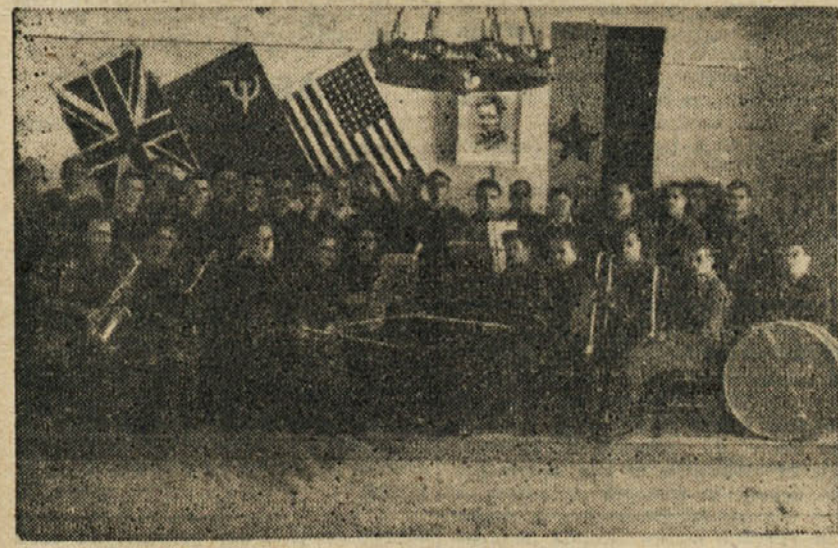
Ekonomija Zasavskih premogovnikov v Hotemežu pri Radečah ima v načrtu, da do prihodnjega leta poveča saditev zelenjave od sedanjih 11 na 20 ha. Na ta način se bo vsaj delno približala nalogi, da nudi dobro zelenjavo našemu delavcu. Ekonomija, katero upravlja uprava Zasavskih premogovnikov po svojem upravniku tov. Rošu Dušanu, je šele osem mesecev v upravljanju Zasavskih premogovnikov. V teku osmih mesecev pa je na ekonomiji prišlo že do velikih sprememb. Predvsem je bil narejen plan, da se sadi čim več zelenjave. V letošnjem letu bo na razpolago preko 50.000 paprik, veliko število paradiznikov in 1 vagon čebule. Zelje kaže zelo lepo ter je nasajenega preko 40.000 sadik. Zgodnji krompir se že prodaja na trgu. Vodstvo ekonomije je poskrbelo, da je bila vsa zemlja obdelana, pri pregledu pa se je našla njiva, ki ni bila preorana in je last nekega kmeta. Celotno gospodarstvo je otežkočeno, ker je nekaj tujih parcel, ki so vmes med parcelami ekonomije, kar je vzrok, da delo ne gre tako naprej. Delo se vrši večinoma s stroji, tudi okopavanje. Delavke so prav pridne, saj se je način dela precej izboljšal. Lansko leto je ena delovna moč okopavala 1 dolgo vrsto 2 1/2 dneva, letos pa to izvrši v enem dnevu, pa ne samo eno vrsto, ampak 2 vrsti in pol. Pri ogledu ekonomije smo opazili slabo gospodarenje še od lanskega

leta. Na več parcelah smo videli gosto zasejano ajdo, katera se je v lanskem letu slabo spravila in jo je veliko ostalo na parcelah, sedaj pa cvete po nepotrebnem med ostalimi kulturami. Ogledali smo si tudi veliko njivo v izmeri 3 ha, na kateri je bil posejan ječmen. Iskali smo, pa nismo mogli najti 20-30% razsutega ječmena, kakor so to bili dani očitki v časopisju, da se je slabo gospodarilo in nepravilno ravnalo pri spravljanju ječmena. Vsak pameten človek razume, da pri žetvi pride gotov odstotek v izgubo. Vsega skupaj pa je prišlo vstrah največ 2 do 3%. Čas je že, da se več pomaga z dobrimi nasveti in manj z nepotrebnimi očitki, čeravno je utemeljena kritika tudi potrebna, če hočemo, da bo ekonomija Hotemeže dosegla tisti cilj, kateremu je namenjena. Poleg večjega posevka zelenjave so v načrtu tudi druge preureditve. Povečan bo hlev za krave mlekarice, v gradnji je hlev za prašiče, v katerem bo prostora za 250 prašičev z mladiči. S postopno preureditvijo je predvidena gojitve do 1000 prašičev. Dosti bo še dela, da bo ekonomija dobila tisto lice, ki je potrebno in pa, da bo v celoti lahko zalagala vse tri revirje s potrebno zelenjavo. Nuditi ji bo treba vso pomoč, da bo vodstvo ekonomije, katero se danes trudi z vsemi silami za prosep, res čutilo, da mu hočemo resnično tovariško pomagati.

Hej partizan, stopi na plan

Na predvečer I. kongresa Zveze borcev iz NOV se je v Ljubljani vršila slavnostna akademija, katero je priredil mestni odbor Zveze borcev. Na akademiji so nastopali tudi trboveljski pevci in orkester z Gobčevo kantato »Hej partizan«. Partizanska kantata, katero so izvajali pevci Zarje in

lini vse do velike zimske ofenzive, ko so kulturniki zamenjali umetnost s puško. Prišla je osvoboditev. Marsikatero izmed tistih, ki so bili pri prvi uprizoritvi kantate ni bilo več, toda ostal je njihov spomin. S spominom na tiste so se pevci Zarje zopet zbrali pod vodstvom tov. Rudija Dolničarja

Prvo izvajanje »Partizanske kantate« 1. 1944 v Gornjem gradu

orkester delavske godbe, ima za seboj slavno preteklost. Prvič je bila izvajana v letu 1944 v Gornjem gradu. V sestavi IV. operativne cone se je osnovala tudi kulturna skupina, katera pa je bila sestavljena iz samih reviranov. Tov. Radovan Gobec, ki je vodil kulturno ekipo je estavil in uglašil partizansko kantato, ki predstavlja borbo slovenskega ljudstva in je posvečena slavni XIV. diviziji. Kantata je doživela ob prvi uprizoritvi popoln uspeh. Pesem in godba je spremljala naše borce v Savinjski do-

lini in ponovno naštedirali partizan. kantato. Predvajana je bila v Trbovljah v vseh krajih Zasavja in lansko leto z velikim mušepom v Zagrebu, na proslavi obletnice ustanovitve OF. Na predvečer I. kongresa Zveze borcev pa je bila kantata ponovno predvajana v velikih unionski dvorani v Ljubljani, tokrat pod taktirko skladatelja. Partizanska pesem je donela v veliki dvorani in nas spominjala na partizanske dni, na dni borbe proti sovražniku in nas opominjala na borbo dela za izpolnitev plana.

Goriški Slovenci med nami

V soboto dne 10. t. m. obiščejo Trbovlje goriški Slovenci, predvsem kolektiv Tovarne cementa in salonita Anhovo, da vrnejo obisk svojim tovarišem iz Cementarne Trbovlje in pa, da si ogledajo Trbovlje sploh.

Iz srca pozdravljamo ta obisk, prvi obisk goriških tovarišev v naši sajasti

dolini. Vedo, da prihajajo k nam iz njihovih sončnih goriških brd z zapadne meje naše države v stisnjeno kotlino črnega diamanta, ki pa je vedno prednjačila v borbenosti in predanosti, vedo, da prihajajo k tovarišem, ki so se kot oni sami trdno in vztrajno borili za dosego boljše bodočnosti za svojo nacionalno svobodo in socialne pravice, za socializem, ki ga pri-

naša naša ljudska država. Ta njihov obisk naj bi bil samo še bolj trden dokaz, da se delovni ljudje naše ljudske države zavedamo, da živimo v veliki bratski skupnosti, ki ima jasen cilj pred seboj, ki neomajno zaupa v naše državno vodstvo, ki bo če treba s puško v roki vodila borbo proti vsem in vsakomur, ki bi hotel rušiti našo državno skupnost in naše pridobitve.

Prepričani smo, da bodo Trboveljčani gostoljubno in bratski sprejeli naše goriške Slovence in bodo dokazali s svojim obiskom na akademiji v soboto ob 20. uri zvečer v Delavskem domu, kjer bodo nastopili poleg gostov tudi člani Sindikalnega gledališča, da veče ceniti vse žrtve in vso borbo naših goriških rojakov.

Sindikalno gledališče Trbovlje na naši severni meji

Na povabilo rudarskega sindikata iz Mežice je gostovalo Sindikalno gledališče iz Trbovelj v soboto in nedeljo dne 3. in 4. julija v Mežici. Uprizorili so dve igri in sicer v soboto zvečer Fodorjevo Maturu in v nedeljo popoldne Škvarkinov Izpit za življenje. Obakrat je bila obširna dvorana razprodana. Občinstvo je igralce pri obeh predstavah nagradilo s priznanjem. V soboto je po predstavi na odprtem odru pozdravil goste predsednik rudarskega sindikata ter jim podaril lep šopek. V imenu gostov se je zahvalil tov. Odlazek Polde, ki je podaril kot simbol trboveljskega reovirja malo jamsko svetilko. Ob tej priliki so se izmenjale misli za bodoče stike in medsebojna gostovanja. Poudarila se je tudi skupna trdna volja, da z vsemi silami nadaljujemo borbo za uresničenje petletnega načrta ter za izgraditev socializma, kakor tudi neomajno zaupanje v vodstvo države in partije s tovarišem Titom

na čelu. Po predstavi je bil družabe večer, kjer so se gostje in domačini v prijetnem razgovoru še bolj podrobno pogovorili o vseh problemih kulturno prosvetnega udejstvovanja sindikalnih organizacij. Sličnimi gostovanji se najbolj utrjujejo prepotrebne vezi ter izmenjujejo tekom dela nabrane skušnje kar je posebno potrebno za velike rudarske centre, kot sta baš Mežica in Trbovlje. Na koncu bi še pripomnili, da so trboveljska podjetja z polnim razumevanjem omogočila to gostovanje, za kar jim izrekamo najlepšo zahvalo, posebno pa Upravi zasavskih premogovnikov, ki je dala na razpolago avto s prikolico za prevoz igralcev in kulis. Tudi se zahvaljujemo rudarskemu sindikatu v Mežici, ki nam je šel vstransko na roko in prav po očetovski skrbel za nas. Posebno zahvalo pa izražamo tov. Lasniku, ki je prebil ves čas gostovanja z nami in nam sproti izgladil vse težkoče.

Trboveljska gimnazija je zaključila svoje delo

V nedeljo, dne 27. junija je imela gimnazija v okrajni dvorani sklepno proslavo, katere so se udeležili tudi zastopniki oblasti. Pionirski pevski zbor je zapel nekaj pesmi, prvošolki sta pristrčno recitirali dve pesmi, tretješolki pa sta spretno zaplesali ruski narodni ples. Učenke 1c razreda so zaplesale Titovo kolo. Ravnateljica tov. E. Muserjeva je v svojem govoru pokazala uspehe in nedostatke v vsem delu. Poudarila je, da mora dati naša domovina dovolj kadrov, strokovnjakov, inteligence, brez katere ni socialistične izgradnje. Petletka je nedeljiva enota, zato na šolski fronti ne smemo zaostajati za političnimi in gospodarskimi uspehi. Če primerjamo naš šolski uspeh z njimi, moramo ugotoviti, da ni zadovoljiv. Gimnazijo so obiskovali 403 učenci, od teh jih je izdelalo 260, to je 64%, popravni izpit ima 111 učencev, padlo je 30 učencev. Izdelalo ni torej 141 učencev, to je 36%, kar je vsekakor prevelik odstotek.

Današnji dijak pa se ne sme zadovoljiti samo z delom v šoli, če hoče biti povezan z življenjem. Zato se izživlja v pionirski oziroma v mladinski organizaciji. Pionirska organizacija šteje 289 članov. Tedensko so imeli redno sestanke. Za gradnjo združnih domov so zbrali 142,5 kg železa in 63 kg stekla, za grške partizane so prispevali 816 din. Zbirali so prispevke za primorske Slovence, zdravilna zelišča itd. Uspehe v šoli so izboljšali v dnevih krožkih. Organizacija ima dramski odsek, ki ga vodi tov. prof. Šarlahova. Odsek je sodeloval na vseh šolskih in javnih prireditvah. Tretješolec Glavač je izročil 1. četi 1a razreda zastavico in proglasil drugošolca Kneza in prvošolko Greškovo za udarnika. Izročil jima je lepi knjižni darili.

Višješolci so organizirani v mladinski organizaciji. Vsak razred ima delovno grupo. Studijske sestanke je imel vsak razred zase. Skupne konference so bile vsakih 14 dni; na njih je bila podeljena prehodna zastavica in izvenšolskem delu. Največkrat si je osvojil zastavico VII. razred. Organizacija ima več odsekov: pevskega, dramskega, šahovskega, modelarskega, harmonikarskega in fizikturni aktiv. Pevski zbor, ki ga vodi tov. prof. Ponikvar, je s pionirskim zborom sodeloval na raznih pro-

slavah in priredil samostojen koncert v Zagorju in v Trbovljah. Dramatski odsek je na koncu leta dvakrat z uspehom uprizoril Lihartovo veseligr »Matiček se ženik. Šahovski krožek je priredil brzopotezni turnir za prvenstvo srednjih šol Slovenije, kjer si je delil 6. mesto ljubljansko gimnazijo 2. in 3. mesto. Udeležil se je tudi masovnega turnirja v Celju, kjer je dosegel 50% vseh točk. Modelarski krožek je pridno delal v zimskem času, na spomlad pa je nekoliko popustil, ker mu je zmanjkalo gradiva. Harmonikarski krožek, ki ga vodi sedmošolec Skoberne, se je lepo uveljavil na raznih prireditvah. Fizikturni aktiv je priredil interne lahko-atletске tekme. Udeležil se je tudi tekem v odbojki, tenisu in lahki atletiki v Brežicah, sodeluje tudi v tekmovalju med sindikalnimi mladinskimi aktivimi v nogometu, odbojki in šahu. 16 mladincev je doseglo fizikturni znak.

Tov. ravnateljica je poimensko izrekla 27 učencem in učenkam pohvale in razdelila knjižne nagrade. Najvišje pohvale, pohvale po celotnem učiteljskem zboru, sta bila deležna prvošolec Cibej in sedmošolec Skoberne, ker sta se odlikovala poleg vestnega učenja tudi v izvenšolskem delu. Tov. ravnateljica je končala: »Z odličnimi in prav dobrimi uspehi v prihodnjem šolskem letu v borbo za močno, gospodarsko neodvisno Titovo Jugoslavijo!«

Tov. prof. Simčič je pokazal, kako je lepo uspevalo delo v dijaškem domu. Od 32 učencev jih je izdelalo 25, od teh je 7 odličnjakov, 10 najboljših je obdaril s knjigami.

Nadzornik tov. Beg je v imenu okrajnega odbora pristrčno čestital in dejal, da je prepričan, kako bo mladina izpolnila vsa pričakovanja, katera stavi narod vanjo. Vsak naj sklene: »Sem in bom za boljše življenje v veliki in srečni Titovi Jugoslaviji.«

Sekretarka okraj. LMS tov. Lesjakova je poudarila, da mora v bodočem letu mladinska organizacija še več storiti za politično vzgojo mladine, pri čemer bodo služile skušnje v preteklem letu. S šolskim letom nikakor ni končano delo, saj kliče Primorska, gradnja nove Gorice, progla Sežana—Dutoylje, počitniške pionirske kolonije in druga dela.

Ob sklepu so vsi zapeli državno himno ter še razliki, polni dobrih sklepov, da se hočejo dobro odpočiti. V jeseni pa z novimi močmi in z večjim zagonom nadaljevati dela.

Obnovljen je počitniški dom v Bakru

Okrajni sindikalni Svet je kupil stavbo za počitniški dom v Bakru. Mnogo je bilo dela, da se je stavba obnovila. Preje opuščena, izgleda sedaj, kot pravkar na novo zgrajena.

Svetle in zračne sobe v I. in II. nadstropju prijazno vabijo in čakajo na počitka in razvedrila potrebnega rudarja, da bi si po trudopolnem delu v bitki za plan za časa svojega letnega dopusta načrpal novih moči, da bi s podvojenim elanom zopet vložil vse sile za doseg plana. Prav posebno pa pride to do izraza v rudarstvu, ki je

Počitniški dom OSS Trbovlje v Bakru

osnova vse ostale industrije, da se nudi rudarju ob priliki rednega letnega odmora prav vse možnosti, kako bi čimbolj udobno in čim manjšimi stroški čim več pridobil, ne samo v obliki odmora, temveč tudi v obliki razvedrila. Nedvomno bi bi najbolj primeren kraj baš počitniški dom v Bakru. Če sama sprememba krajevnih priлік, mlo obmorsko podnebje našega sinjega Jadrana, možnost kopanja v udobnem Bakarskem morskem kopališču, krasen razgled s te rase pred domom ali z oken I. in II. nadstr. na diven in svojstven Bakarski morsk zaliv, bi blagodejno vplival na izčrpane duševne in telesne sile našega delavca. Z lahkoto pozabli na ves trud in napore svojega težkega poklica v mirni sanjavi noči ob morskem zalivu, prisluškujoč mirnemu poigravanju morskih valov, ki te trenutno potegne iz stvarne realnosti vsakodnevnih skrbi in truda.

Okrajni Sindikalni Svet je stavbo počitniškega doma popolnoma obzovil. Vsa zidarska, mizarska in elektroinstalaterska dela so gotova.

Zidarska dela pri obnovi je obavilo Bakarsko mestno gradbeno podjetje, mizarska dela za celotno stavbo je pa napravil delovni kolektiv mizarske delavnice CRD. Za to delo, v katerega so vložili ogromno truda proti malenkostni denarni nagradi, zaslužijo jav-

no pohvalo in priznanje vsega trboveljskega delavstva, sledeči tovariši: Andrinek Mihael, Dežman Ivan, Jamšek Edi, Pirč Jože, Vrhunc Janez ter za ključavničarska dela tov. Medvešek Viki.

Tudi O. S. S. jim izreka prav iskreno zahvalo za vestno in požrtvovalno delo, ki so ga vložili v tej akciji, zavedajoč se, da s tem svojim vlaganjem ne koristijo samo sebi, temveč skupnosti. Iskrena zahvala gre tudi Upravi Zasavskih premogovnikov, ki je šla v vseh ozirih na roko, v kolikor so ji možnosti dopuščale. Ze s tem, ko je uprava dovolila uporabo strojev in orodja za izvršitev mizarskih del je pripomogla, da se je delo lažje in bolje izvršilo.

Ker Okrajnemu Sindikalnemu Svetu ni uspelo izposlovati subvencije niti pri Centralnem odboru Enotnih sindikatov v Beogradu, niti pri glavnem odboru v Ljubljani, ni na razpolago denarnih sredstev za nabavo notranje opreme. Tudi svoječasno izvedena nabavna akcija v Trbovljah, zaradi nepravilne izvedbe in nezadostnega propagandnega prepričevanja, ni imela zadovoljivega uspeha, saj se je nabralo med celotnim delavstvom Trbovelj le 32.000 din. Dejstvo je torej, da zaradi pomanjkanja finančnih sredstev dom ne more pričeti takoj služiti svojemu namenu in ga verjetno v letošnji sezoni ne bo mogoče otvoriti.

Zakaj se aktivisti ne udeležujejo sej?

Kljub temu, da se na pododbove vedno pravočasno pošiljajo vabila, obveščajo osebno posamezni referenti za vse sestanke, se gotovi aktivisti ne odzovejo in ne pridejo kljub večkratnim opominom.

Ako pogledamo konkretno, je bil sklican za dne 5. julija 1948 sestanek kulturnih referentov, katerega se pa niso udeležili tovariši iz Vzhodnega obrata, iz Dobrne, iz Bazenske in iz Rud. magazinov. Kljub temu, da so se pravočasno obvestili, nimajo niti toliko čuta odgovornosti, da bi poslali svojega referenta iz komisije, ako je določni službeno zadržan.

Prav zaradi tega, ker redno ne prihajajo na sestanke, imamo pododbove in to predvsem na Vzhodnem obratu, čigar referenti se najslabše udeležujejo sestankov, ima najmanj naročnikov na Zasavski udarnik, ne more razpečati nobenih brošur, sploh ne ve in ne more vedeti, kakšne naloge ima izvrševati. Ogromno je napak, ki bi se dale odpraviti, ako bi omenjeni referent imel čut odgovornosti. Po mnenju odbora referent za kulturno delo na Vzhodnem obratu sploh ne odgovarja in je že čas, da se aktivisti, ki se ne zaveda, da je izvoljen od ljudstva, kratkotalno zamenja, kar bi se na omenjenem obratu lahko že zdavnaj zgodilo, re-

ferenta pa na masovnem sestanku javno ožigosalo.

Cas je že, da se sleherni aktivist zaveda, da je bil na tajnih sindikalnih volitvah izvoljen od članstva in da je treba to dolžnost, za katero ga je ljudstvo izvolilo, tudi častno izvrševati.

Trboveljski okraj je s 25. junijem zaključil kontrahiranje žitaric

nijem zaključil kontrahiranje žitaric. Tekmovanje, ki ga je napovedal trboveljski okraj Jesenicam, Kočevju, Mozirju in Prevaljam, da bo do 25. junija prekoračil plan kontrahiranja, je svojo obvezo v določenem roku tudi izvršil. Celotni plan je prekoračil za 272,6%, plan belih žit za 305%, plan koruze pa za 134%. Vseh pogodb je bilo sklenjenih 953. Ta uspeh, da je bil plan presežen, se kaže predvsem v novem sistemu trgovine po vezanih cenah, s pravnimi prikazom kmetovalcem na sestankih in z ustno agitacijo. Po vseh KLO, razen v Dolu pri Hrastniku, so sklepale pogodbe Kmetijske zadruge. V Dolah pri Litiji in Kotrežu so kmetovalci sami prihajali v zadruge, kjer so sklepali pogodbe. Najboljše uspehe je dosegel KLO Radeče, ki je prekoračil plan za 505% in si je na ta način osvojil prehodno zastavico, katero mu je podelil Okrajni LO Trbovlje. Najslabši v kontrahiranju je KLO Dol pri Hrastniku, ki ni dosegel plana, izpolnil ga je samo 70%. Plan po nekaterih KLO je bil sicer nizko odmerjen, so si pa ravno ti odbori prizadevali, da ga čim više prekoračijo.

Garnizija Ljubljana : SFD Proletarec Zagorje 5:3

V prijateljskem srečanju sta se v nedeljo dne 4. julija sestala na zelenem polju v Zagorju moštvi Garnizije iz Ljubljane in SFD Proletarca iz Zagorja, ki je novi ligaš druge slovenske lige.

Obe moštvi sta nastopili v najmočnejših postavah ter predvedli igro v splošno zadovoljstvo vseh navzočih. Prvak Slovenije Garnizija, se je predvsem izkazal v lepi tehnični in hitri igri. Moštvo Proletarca vkljub porazu ni zaostajalo in predvedlo igro kakršno v Zagorju se nismo videli. Končni rezultat 5:3 je realen in odgovarja poteku igre. Nogometna sekcija Zagorje si je zadala nalogo, da preskrbi moštvo SFD Proletarca čim močnejše nasprotnike, da bo temeljito pripravljen, ko se prične jesensko prvenstvo. Temu vzgledu naj bi sledilo tudi moštvo Rudarja iz Trbovelj, ki že dolgo časa spi spanje pravičnega. *Slavko*

Moto-dirke v Trbovljah

V soboto dne 3. t. m. so se vršile v Trbovljah cestne hitrostne dirke na progi 3700 m. Proga je vodila od fizkulturnega doma do Trbovelj II. in nazaj. Udeležba motoristov ni bila zadovoljiva. Tako dejanje in postopek motoristov, ki

so člani pa se ne udeležujejo društvenih prireditev je vredno grajanja in obsodbe, ker ne izpolnjujejo članskih obveznosti. Trboveljsko prebivalstvo pa je pokazalo zelo velik interes za prireditev, saj je prebivalstvo vkljub dežju izdržalo na mestu štarta do konca dirk. Nameš dirk je bil, da se od trboveljskih motoristov izbere najboljši vozače, kateri bodo zastopali trboveljsko društvo na gorskih dirkah v Šoštanjju.

Rezultati dirk so bili sledeči:

V kategoriji 125 cm je dosegel najboljši čas mladinec Cestnik 3.33 minut. Kategorija 250 cm najboljši čas Bivic Mirko 3.33. Kategorija 350 cm najboljši čas Forte Srečko 3.36. Kategorija 500 cm najboljši čas Ban Tone.

Iz rezultatov je razvidno, da naša mladina res napreduje in da z interesom goji motorizem v Trbovljah.

Boksarski dvoboj — Rudar : Polet Maribor

V nedeljo 4. julija se je vršil na stadionu SFD Rudarja boksarski dvoboj med ekipo SFD Poleta iz Maribora in ekipo SFD Rudarja. Končni rezultat dvoboja je bil 11:5 za Polet. Ekipi Poleta se je poznalo, da ima večjo rutino in za seboj že več nastopov, dočim je sekcija boksa pri Rudarju mlada.

Rezultati posameznih borb so bili sledeči:

Pionirji: Herzog (Polet) : Stoficki (Rudar) neodločeno; Starejši: v igri Herzog II. (Polet) : Borušak (Rudar) je v prvem kolu zmagal z knock autom Borušak, ki je prvak Slovenije v mušji kategoriji. Borba med Hagom (Polet) in Čalsom (Rudar) se je končala po točkah v korist Čalsa.

V igri Furlan (Polet) : Seber (Rudar) je zmagal Furlan po točkah. V peti borbi med Zolja (Polet) in Radenskom (Rudar) je zmagal Zolja po točkah.

Igra Žohar (Polet) : Korbar (Rudar) se je končala v prvi rundi z zmago Žoharja s k. o., v naslednji igri je Tretjak (Polet) premagal v prvi rundi s k. o. Lesa (Rudar), Viola (Polet) : Martinčič (Rudar) je zmagal Viola po točkah. Prireditvi je prisostvovalo preko 500 ljudi. To je bila prva večja prireditev te vrste v Trbovljah, ki pa je pokazala lep napredek trboveljskih boksačev.

Ali že veste

...da je moštvo odbojke zaprosilo za pokojnino.

...da je FD »Rudar« sindikalno društvo.

...da bo Cementarna zaradi poraza v nogometu verjetno organizirala aktivno prvenstvo v tenisu, ker ni v tej panogi izgubila še nobene igre (zato, ker so lastniki reketov nameščeni v Cementarni).

...da dobiš najobilnejša in najdražja jedila na moto mitingih.

...da Češko nogometno moštvo zato ni moglo priti v Trbovlje, ker aranžer za tekme ne obvlada češkega jezika.

Odlomki iz dnevnika NOB iz Španije

(Nadaljevanje)

Zadnje dni v Španiji, do konca januarja 1949, se je obroč okoli nas čedalje bolj zoževal. Begunci, civilisti in republikanska vojska z orožjem, pa tudi nekatere edince brez orožja, so se grupirali pri izhodiščih v bližini francoskih obmejnih stražarnic. Stražarji so imeli stroge ukaze, da ne smejo za nobeno ceno nikogar spustiti v objubljeno deželo, dvestotih bogatih družin v Franciji vladajoče klike, kateri je tedaj načeloval socialni demokrat in multimilijonar Leon Blum. Ta francoska vladajoča klika ni mobilizirala Francoze iz francoskega naroda, kateri je z vsemi močmi podpiral demokratično Španijo, nego nepismene in neupočene črnce iz Afrike. Te čete so vodili najbolj revolucionarni elementi, oblečeni v generalske, oficirske in podoficirske uniforme. Za vsak slučaj, če bi bilo treba likvidirati kakih pol milijona ljudi. Toda napredni narodni sveta so ukrenili vse, da se ta

usluga fašizmu ni izvedla. Avantgarda proletarijata je organizirala celo vrsto protestnih stavk po vsem svetu, da se ni moglo izvesti masovno masakriranje tega trpečega naroda na francoski meji Španije v februarju 1949. V tej eri je bila bolečina vsega naprednega človeštva sveta strašna, obtoževala je tiste, ki so nosili odgovornost za vse trpljenje demokratičnega španskega naroda, ki si je po demokratičnih načelih izvolil svojo ljudsko oblast, ki si je želel biti svoboden ter v miru graditi svojo lepšo bodočnost.

Narodi Španije imajo izredno dobre lastnosti in sposobnost za izgraditev socializma v svoji državi, ker so po značaju in duhu zelo družabni ljudje. Pod izrednimi pogoji je v toku državljanske vojne bilo na vasi kolektivno. Po nekaterih krajih je bilo to delo zelo dobro organizirano, zlasti v centralni Španiji je bila zemlja, prod-

je in vprezna živina skupna lastnina. Vse to je po izvedbi zakona o agrarni reformi bilo na razpolago vsemu kmečkemu ljudstvu. Vinograde, oranžne plantaze, oljate nasade in vso zemljo odvzeto zemljiški gospodi, so obdelovali kolektivno.

Jasno je, da so se v to širokogrudno demokracijo vrinili elementi, s škodljivimi, tujimi teorijami, zlasti v Kataloniji, kjer je bila trockistična in anarhistična organizacija močna. V to so se vrinili provokatorji iz sovražnega tabora, kar je močno vplvalo na razvoj dogodkov med španskim narodom, zlasti v februarju 1949. Omeniti hočem nekatere pojave, katere smo opazili v Kataloniji, ki pa so bili le bolj lokalnega značaja. Na primer 3. maja 1937, ko so anarhisti vdrlj v prostore združene mladine, sindikata in vojaške in civilne uprave, kateri niso bili v rokah anarhistov in trockistov ter so trgali republikanske, komunistične in socialistične zastave iz prostorov, ki so bili še okrašeni od prvomajskih proslav. Peta

kolona se je tedaj pripravljala vzeti oblast v svoje roke, kar pa se ji ni posrečilo. To so preprečile Lister-Kampeziño brigade, katere so bile prišle z vso opremo v Barcelono. Borbe so trajale v mestu več ur, kjer so se anarhisti in trockisti zabarikadirali proti manifestantom, kateri so protestirali proti anarhiji teh edinic. Po aretaciji nekaterih oficirjev 27. anarhistične in (Pum) trockistične divizije se je pred vrhovnim vojaškim sodiščem izkazalo, da so bili vihotapljeni preko Francije fašistični oficirji te edince, ki so namenoma organizirali svoje podrejene bore in oficirje, da bi se uprli vrhovni komandi v Kataloniji in v Španiji sploh. Širili so tudi proti mednarodnim brigadam sovražnega propagando, češ, da so to komunisti iz Rusije, kar pa ni bilo res, ker v mednarodnih brigadah ni bilo niti enega sovjetskega državljanca, še manj pa vojakov iz rdeče armade, ker se je sovjetska vlada strogo držala politike nevmesavanja v notranje zadeve drugih držav.